

Telegraful Român

Anul 164 • nr. 13-14

1 aprilie 2017

«IISUS HRISTOS, VIATA ȘI LUMINA LUMII»

Pastorală la Învierea Domnului – 2017

† LAURENȚIU,
Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

„Cât este de sfântă, cu adevărat, și întru totul prăznuită această noapte de mântuire și strălucită..., în care Lumina cea fără de ani din mormânt cu trupul tuturor a strălucit” (Stihira a 7-a din Canonul Învierii).

An de an, noaptea de Paști ne aduce lumină și bucurie sfântă în viața noastră. Pentru această *noapte de taină*, „Praznic al Praznicelor și Sărbătoare a Sărbătorilor”, ne-am pregătit suflătește de-a lungul Postului Mare, hrănindu-ne cu lumina rugăciunii, a nevoițelor și a Sfințelor Taine, pentru ca, înveșmântați în „haina de nuntă”, să intrăm întru *bucuria* Domnului nostru.

Astăzi, cu toții devenim „*purtători de lumină*” și cu sufețele luminate suntem chemați să intrăm și să cinăm împreună cu Hristos cel Înviat la Sfânta Liturghie – ospățul ceresc al bucuriei nesfârșite a biruinței Lui asupra morții veșnice.

Învierea Domnului Hristos ne arată, tuturor, rostul dumnezeiesc al vieții noastre. Oricâte suferințe am avea, oricâte încercări ar veni peste noi, oricât de mult am fi copleșiți de necazuri, ziua de Paști rămâne, pentru noi,

lumină, speranță și mângâiere de la Hristos cel Înviat, dăruind un sens mântuitor tuturor încercărilor vieții noastre. Atmosfera aceasta plină de *pace* și de *fericire* a acestei nopți sfinte definește existența noastră de creștini. Astăzi, *lumina* pe care o purtăm în sufețe și *bucuria* acestui praznic strălucesc pe fețele noastre, iar *mulțimea de făclii luminoase* care înconjoară bisericile noastre umplu lumea întreagă de *bucurie* și de *încredere* în ajutorul Celui care a pătimit, a murit și a înviat pentru noi. Cu *smerenie* și cu *credință* am venit, asemenea femeilor mironosițe la mormânt, ca să primim în inimile și în viețile noastre *darul Luminii cerești*, pe Iisus Hristos cel Răstignit și Înviat, și astfel, prin iubirea Lui mântuitoare, să ne putem ierta unii pe alții, să refacem comuniunea cu Dumnezeu și cu semenii noștri.

(continuare în p. 2)

† SOFRONIE,
Episcopul
Oradiei

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

Preacuvioși și preacucernici părinți,
preacuvioase mame și iubiti fii
și fice duhovnicești,

Ceea ce ne unește pe toți, în Duhul Sfânt, în aceste zile sfinte de sărbătoare, în chip vădit, dar și în celelalte zile ale vieții noastre pământești trecătoare, mai mult sau mai puțin evident, dar sigur și fără nicio îndoială, este sfânta și dreapta noastră credință, încălzită de focul dragostei duhovnicești, în Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Înomenit și în Sfânta Sa Înviere din morți, nădejdea și începutul propriei noastre învieri, cheazăia mântuirii pe care o așteptăm și o râvnim cu toții, după inspiratul cuvânt al corifeului apostolilor, Sfântul Petru, Apostolul Domnului: „Pe El, fără să-L fi văzut, Îl iubiți; întru El, deși acum nu-L vedeți, voi credeți și vă bucurați cu bucurie negrăită și preamărită, dobândind răsplata credinței voastre, mântuirea sufletelor” (I Petru 1, 8).

Unitatea noastră dreaptă în credință se împlinește prin lucrarea Duhului Sfânt, Care ne ține pe toți în comuniunea

dragostei, în Sfânta Biserică, Trupul tainic al Domnului, întru Care am fost și noi încorporați, prin Sfântul Botez, devenind celule, părțile vii ale aceluiași Organism viu, ce Îl are Cap pe Însuși Domnul și Mântuitorul, după plastica expresie a Apostolului neamurilor, Sfântul Pavel: „iar voi sunteți trupul lui Hristos și mădule (fiecare) în parte” (I Corinteni 12, 27). Iar această unitate sfântă în Hristos, prin lucrarea Duhului lui Dumnezeu, suntem dator să o păzim și să o apărăm, dar și să o mărturisim înaintea lumii, mai ales către cei îndoienici și nestatornici, către cei ce nu cred sau încă nu au primit Cuvântul lui Dumnezeu, împlinind noi, astfel, rugăciunea cea mare a Domnului, rostită mai înainte de Pătimirile Sale mântuitoare: „ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis” (Ioan 17, 21).

Și cum, oare, am putea să întoarcem spatele chemării și rugăciunii sfinte a Domnului, când El, Păstorul și Mielul, ne numește pe noi, toți discipolii Săi, din toate timpurile și din

(continuare în p. 3)

† IRINEU,
Arhiepiscopul
Alba Iuliei

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI – 2017

Iubiți fii duhovnicești,
Hristos a înviat!

Ca Dumnezeu adevărat, Mântuitorul nostru Iisus Hristos are, de la crearea lumii, o demnitate împărătească. El este Stăpân până la marginile pământului, împărțind darurile Sale tuturor neamurilor (cf. Ps. 2, 6; Ier. 27, 5; Zah. 9, 9). Această demnitate împărătească a primit-o și ca Om adevărat, exercitându-și puterea prin suportarea suferințelor și prin săvârșirea minunilor, iar după moarte, prin Coborârea la iad și prin Învierea Sa, sfărâmând stăpânirea răului. La sfârșit, va veni în mare strălucire la Judecata de obște, când va împărți dreptatea (cf. II Cor. 5, 10).

Este o imensă mângâiere pentru noi să știm că Eternul Răscumpărător e înălțat în slava Împărăției cerești, unde Jertfa Sa ispășitoare are o veșnică putere să curățească pe cei ce cred (cf. Evr. 1, 3; 10, 12). El Se află acum și cu trupul unde Se află cu dumnezeirea, pe tronul dumnezeiesc, pe treapta supremei autorități. Cu adevărat, Mielul înjunghiat împărătește (cf. Apoc. 5, 12), având primul loc în conducerea lumii spre îndumnezeire și în lucrarea de aducere a ei la unirea deplină cu Dumnezeu Tatăl, Creatorul și Atotțiitorul.

Drept-măritori creștini,

Când Sfântul Apostol Ioan a fost exilat în Insula Patmos, între anii 94-95, aflat în stare de extaz, a văzut cerul deschis, iar pe Dumnezeu șezând pe tronul Său. El a fost incredințat că oricât de grele sunt pentru creștini încercările aici jos, acolo sus, pe tron, stă „Împăratul împăraților și Domnul domnilor” (I Tim. 6, 15), Care ține toate sub control. În cartea Apocalipsei, în capitolul patru, ucenicul iubirii ni-L prezintă pe Iisus Hristos așezat pe tronul Său. Într-adevăr, El „are stăpânire asupra morții și asupra vieții, că stăpânește pe cele de sus și pe cele de jos”, după cum zice Sfântul Ioan Gură de Aur.

Șezând pe tronul suprem al slavei Sale, Hristos împărătește cu putere multă. Dacă răsfoim paginile Sfintei Scripturi, vom observa că, atunci când văzători de Dumnezeu erau în necaz, au văzut un tron. Astfel profetul Iezechiel, în exil, a văzut un tron (cf. Iez. 10, 1), profetul Daniel, observând „urâciunea pustiirii”, a văzut un tron (cf. Dan. 7, 9), apostolul Ioan, exilat din Patmos, a văzut un tron (cf. Apoc. 4, 2), iar în toată bezna timpului lor, martirii creștinătății, prin „cerul deschis” (Fapte 7, 56), au văzut un tron. Aceste viziuni ne dovedesc faptul că cele create aparțin lui Dumnezeu-Tatăl și lui Dumnezeu-Fiul, „Împăratul lumii întregi, Care are stăpânire peste toate”, cum Îl numește Sfântul Grigorie de Nyssa.

(continuare în p. 6)

«IISUS HRISTOS, VIATA ȘI LUMINA LUMII»

(urmare din p. 1)

Această realitate tainică a darului ceresc o trăim fiecare dintre noi încă de la începutul Slujbei de Înviere, când suntem chemați cu îndemnul: *Veniți de luați lumină!* să ne aprindem lumânarea și candela credinței din *sfânta lumină* de pe mormântul Domnului, de la Ierusalim, și să primim vestea cea bună a Învierii, proclamată prin Sfânta Evanghelie a Paștilor, pentru a deveni cu toții vestitori ai bucuriei Învierii, cântând imnul biruinței creștine: „*Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le*”.

În acest miez de noapte bisericile noastre sunt pline de lumină. Cântările de la strană ne îndeamnă să ne împărtășim din această lumină a praznicului, „*curățindu-ne simțirile, pentru a vedea pe Hristos strălucind din mormânt cu neapropiată lumină a Învierii*”. Astăzi, când „*toate s-au*

Dragostea nemărginită a Ziditorului vrea să cuprindă și sufletele noastre prin *frumusețea Feței Lui pline de Lumină*.”

Chipul plin de slavă al Mântuitorului, văzut de Sfinții Apostoli pe Muntele Tabor, apoi de sfințele femei miro-nosițe, după Înviere, ne vorbește despre dragostea vie și personală a lui Dumnezeu pentru noi, despre o iubire care a venit la noi ca Lumină pentru a umple de sens viața noastră.

Astăzi înțelegem și simțim cu toții, mai mult ca oricând, că iubirea lui Dumnezeu este Lumina care ne dă putere să ne ridicăm din întunericul egoismului patimilor pentru a simți dragostea Lui jertfelnică. Știm acum că, doar umblând „*întru Lumina Lui, vom vedea lumină*” (Ps. 35, 9), și, dacă vom merge „*în Lumina Feței Lui*” (Ps. 88, 16), această Lumină a Învierii va deveni și pentru noi izvor de har și de sfințenie.

mereu șansa unui *nou început*, precum și singura noastră nădejde în vremurile tulburi pe care le trăim. Așa cum, în această noapte a nădejdi și a bucuriei, ne-am aprins făcliile unii de la alții, iar lumina noastră a preschimbat noaptea în zi, tot astfel să ne deschidem inimile întreolaltă, să ne acordăm *iertare și încredere*, să refacem între noi comuniunea sufletească, întru care strălucește asemănarea noastră cu Dumnezeu. Să nu ne mai lăsăm cuprinși de judecăți și vorbe deșarte, de invidii, de dușmăanii și de alte răutăți, care sapă prăpăstii adânci în inimile noastre, dar și între noi, despărțindu-ne pe unii de alții. Lumina harului mântuitor, care se revarsă astăzi peste întreaga făptură din izvorul iubirii nesfârșite a lui Dumnezeu față de noi, să cuprindă sufletele noastre, să le înnoiască; să vindece în adâncurile noastre rănile păcatelor, indiferența și uitarea; să ne ridice viețile spre Domnul cel Înviat. Lumina Lui să devină măsura gândurilor, a cuvintelor și a faptelor noastre.

umplut de lumină, și cerul, și pământul, și cele dedesubt”, toți am devenit „*purtători de lumină*” și, ca niște „*făclii de Dumnezeu luminate*”, suntem chemați să primim Lumina lui Hristos, preaslăvind Paștile Sale cele veșnice.

Din Lumina Învierii se aprinde și lumina sufletelor noastre. Astăzi vedem cu ochii cei tainici ai inimii că *Dumnezeu este Lumină*, iar în această lumină tainică sunt cuprinse toate frumusețile darurilor cerești împărtășite nouă: *bunătatea, iertarea, iubirea milostivă, părinteasca purtare de grijă*. Astăzi cunoaștem că păcatul și lucrările celui rău ne-au despărțit și ne-au înstrăinat de lumina cea neapropiată a vieții Preasfintei Treimi.

Astăzi ne bucurăm cu adevărat că în acest întuneric al egoismului și al morții în care zăceam cu toții a strălucit Lumina dumnezeiască prin Trupul răstignit și înviat al Mântuitorului și ne-a izbăvit pe noi de robia morții și a diavolului. Nu doar Pătimirile și Moartea Lui pentru noi ne copleșesc, ci, mai ales, faptul că, înviind El și înălțându-Se la Cer, de-a dreapta Tatălui, rămâne împreună cu noi, în Taina Bisericii, până la sfârșitul veacurilor, prin Sfântul Duh, Care vine la noi ca Lumină plină de viață cerească, ca să ne ridice și pe noi la viața Lui, în Împărăția Lui.

lubiți credincioși,

Lumina Învierii este însăși viața și iubirea lui Dumnezeu împărtășită nouă, oamenilor, care ni se arată ca lumină pentru a o vedea, pentru a o cunoaște și a o înțelege ca fiind Izvorul a multe și nesfârșite daruri cerești.

În această zi a Învierii toți purtăm veșminte albe, luminoase și cântăm cu bucurie cântarea baptismală: „*Câți în Hristos v-ați botezat în Hristos v-ați și îmbrăcat*”, mărturisind tuturor că Lumina Învierii ni se face *veșmânt de har*, care învăluie ființa noastră și ne arată ca fii ai Tatălui Ceresc. Lumina Învierii este însăși frumusețea Feței lui Hristos, dăruită nouă ca bogăție nesfârșită de daruri dumnezeiești, fiind chemați, încă din această lume, să pregustăm frumusețea și slava cea netrecătoare a veșniciei Împărăției lui Dumnezeu.

lubiți fii duhovnicești,

Dacă în lumea noastră pământească nimic nu poate exista fără lumină, prin care totul poate fi văzut și perceput, tot așa și pentru noi, oamenii, care suntem ființe spirituale, fără Lumina Învierii, viața noastră rămâne în umbra morții. Lumina Învierii ne strălucește nouă prin *Trupul lui Hristos*, în *Sfânta Euharistie*, și prin *Fața Lui preacurată*, pe care o vedem în sfințele icoane, în care se cuprind concentrat toate cuvintele Sale, întreaga Sa iubire mântuitoare pentru noi. Această frumusețe a pătruns prin harul Sfântului Duh în sufletele noastre prin *Taina Botezului*, făcându-ne pe toți *icoane vii* ale lui Hristos.

Lumina Învierii, care sălășluiește tainic în sufletele noastre, o înnoim mereu prin împărtășirea cu Sfințele Taine, prin nevoințele duhovnicești, prin dobândirea virtuților, pentru a deveni mădulare vii și martori ai Învierii Sale.

Lumina Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, ca dar al iubirii dumnezeiești mântuitoare pentru noi, constituie

Astfel, luminați de harul Învierii, vom înțelege că viața noastră este darul lui Dumnezeu și o vom trăi ca o *cale* către Împărăția Lui cea veșnică. Viața noastră, a creștinilor, trebuie să fie o *cale a luminii*, o cale spre care privește pururea Fața Domnului. Să nu uităm să căutăm, prin iubire milostivă, „*Fața lui Hristos cel Înviat*” în cel de lângă noi. Căci fiecare semen este o *icoană* a lui Dumnezeu întoarsă spre noi, care ne cheamă la bunătate, la blândețe, la răbdare, la facere de bine.

În bucuria noastră de acum, să nu uităm de cei aflați în suferințe, în necazuri, de cei îndoliați, de cei bolnavi din spitale sau de la casele lor, de cei singuri, de copiii orfani sau părăsiți, de cei săraci, dar și de toți cei care sunt împietriți de necredință. Tuturor acestora, harul Învierii Domnului să le fie sprijin și întărire, vindecare și mângâiere, lumină și mântuire.

lubiți credincioși,

Aceasta este ziua Învierii Domnului, ziua cea neînserată, „*pe care a făcut-o Domnul ca să ne bucurăm și să ne veselim în ea*”. Cu toții suntem astăzi în *Ierusalimul ceresc*, peste care *slava Domnului a răsărit*. Cu toții sălțăm și ne bucurăm sufletește, căci întru Lumina Feței Domnului nădăjduim că vom vedea Lumina vieții veșnice.

Hristos cel Înviat este cu noi toți! Pentru aceasta, vă adresăm tuturor îndemnul Sfântului Apostol Pavel, care să ne însoțească mereu:

„*Privegheați! Stați tari în credință! Îmbărbătați-vă! Întăriți-vă! Toate ale voastre în dragoste să se facă!*” (I Cor. 16, 13).

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

(urmare din p. 1)

toate locurile, „lumina lumii”: „*voi sunteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârful de munte să se ascundă*” (Matei 5, 14). Mai mult, suntem trimiși să răspândim lumina credinței, prin fapte concrete, mărturisitoare ale dragostei creștinești: „*așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri*” (Matei 5, 16). Pentru că așa se cuvine să se comporte ucenicii Domnului în lume, ca adevărați aleși ai Săi, una fiind și împreună lucrând pentru mântuire, în rugăciune și fapte bune neîncetat sârguindu-se, aducând neobosit mărturia comuniunii și a dragostei înaintea lumii întregi, pentru ca lumea să creadă și, astfel, să se întoarcă din căile pierzării la Dumnezeu, „*Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină*” (I Timotei 2, 4). Din păcate, nu toți aleg întoarcerea la Dumnezeu, ci preferă întunericul.

Înțelegem, așadar, că Domnul păcii și al iubirii dorește unitatea oamenilor, iar nu dezbinarea, separarea. Nu Dumnezeu ridică ziduri, bariere, frontiere între oameni, ci patimile și interesele egoiste, ideologiile străine de Împărăția cerurilor, incapacitatea de a înțelege că omul este mai mult decât trupul și lumea, mai mult decât universul material. Nu Dumnezeu pune pietre de hotar între oameni. El înlătură pietrele, bornele, hotarele ce-i împiedică pe oameni să se vadă, să se apropie, să se cunoască, să intre în dialog. Oare nu a trimis El pe Îngerul Său de lumină, din cer la mormântul Domnului, ca să prăvească piatra de la ușa mormântului (Matei 28, 2), pentru ca „*Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov și Salomeea*” (Marcu 16, 1), venind cu miresme să ungă trupul Domnului și întrebându-se „*cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?*” (Marcu 16, 3), pentru a putea intra în mormânt, să găsească „*piatra răsturnată de pe mormânt*” (Luca 24, 2)? Iar piatra „*era foarte mare*” (Marcu 16, 4); iar, dacă „*s-a făcut cutremur mare, că Îngerul Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei*” (Matei 28, 2); și dacă femeile purtătoare de miruri, mâncând, sârguind „*foarte de dimineață*” (Luca 24, 1), „*când se lumina de ziua întâi a săptămânii*” (Matei 28, 1), „*pe când răsărea soarele*” (Marcu 16, 2), au dorit „*să vadă mormântul*” (Matei 28, 1), prin voia lui Dumnezeu, împlinită prin trimisul Său, Îngerul alb, femeile intrând în mormântul deschis de inger, „*nu au găsit trupul Domnului Iisus*” (Luca 24, 3). Așa au aflat, de la inger, că Mântuitorul a înviat.

Iubit cler și popor al lui Dumnezeu,

Așa dorește Dumnezeu ca oamenii să trăiască întreolaltă, în unitate, iar nu în dezbinare, care vine de la diavolul, al cărui nume înseamnă dezbinătorul. Cu atât mai importantă este unitatea noastră, iubiri drept-măritori creștini, adevărată comoară de mult preț, duhovnicească, pe care avem datorită sfântă de a o apăra, tocmai pentru ca mesajul nostru creștin, de dragoste și unitate, să nu fie umbrit de porniri egoiste, de impulsuri centrifuge, de mișcări necontrolate și păgubitoare, izvorâte din incapacitatea de înțelegere și, nu de puține ori, din rea-voință, dar și, vai, răzbunare, și frustrări de tot felul. Totuși, despre acestea, ca niște înțelepțiți de Duhul lui Dumnezeu, am avut știință, Marele Pavel prevenindu-ne, prin intermediul corintenilor, care odinioară treceau și ei prin ispite, „*că trebuie să fie între voi și eresuri, ca să se învedereze între voi cei încercați*” (I Corinteni 11, 19). De aceea îngăduie pronia lui Dumnezeu să trecem și prin încercări, pentru ca, prin răbdare, să dobândim și pe cei care „*au răvnă pentru Dumnezeu, dar sunt fără cunoștință*” (Romani 10, 2), astfel că pe „*toate le răbdăm ca să nu punem piedică Evangheliei lui Hristos*” (I Corinteni 9, 12). Ce altceva am putea face, când și Marele Petru ne povățuiește întocmai: „*de veți și pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi. Iar de frica lor să nu vă temeți, nici să vă tulburați, ci pe Domnul, pe Hristos, să-L sfîniți în inimile voastre și să fiți gata întotdeauna să răspundeți oricui vă cere socoteală despre nădejdea voastră, dar cu blândețe și cu frică, având cuget curat, ca, tocmai în ceea ce sunteți clevetiți, să iasă de rușine cei ce grăiesc de rău purtarea voastră cea bună întru Hristos*” (I Petru 3, 14-16).

Datori suntem să priveghem și să ne rugăm pentru unitatea noastră în Sfânta Ortodoxie și pentru solidaritatea creștină curată și dezinteresată, strângând rândurile, pentru a putea rezista ispitelor și încercărilor de tot felul, cu care se confruntă lumea noastră, societatea în care trăim și noi, și în fața căreia se cade a da bună mărturie, cu grijă și cu pricepere, întrucât timpurile de acum se aseamănă cu cele în care Sfântul Apostol Pavel le scria efesenilor: „*luați seama cu grijă cum umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt. Drept aceea, nu fiți fără de minte, ci înțelegeți care este voia Domnului*” (Efeseni 5, 15-17). Pentru aceasta avem nevoie să cerem de la „*Dumnezeul răbdării și al mângâierii*” să ne dăruiască darul de „*a gândi la fel unii pentru alții, după Iisus Hristos, pentru ca toți laolaltă și cu o singură gură*” să ne învrednicim a-L preamări „*pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos*” (Romani 15, 5-6), în unitate înțelegând desăvârșit care este voia sfântă a lui Dumnezeu în împrejurările concrete ale vieții și, mai cu seamă, la vreme de încercare. De altfel, suferințele sunt inevitabile pentru următorii lui Hristos, dar și răsplata este pe măsură: „*Iubiților, nu vă mirați de focul aprins între voi spre ispitire, ca și cum vi s-ar întâmpla ceva străin, ci, întrucât sunteți părtași la suferințele lui Hristos, bucurați-vă, pentru ca și la arătarea slavei Lui să vă bucurați cu bucurie mare*” (I Petru 4, 12-13).

Într-adevăr, unitatea este un dar dumnezeiesc de căpătâi, iar nouă, creștinilor, ne revine responsabilitatea, înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, de a păzi, de a păstra, de a apăra unitatea neamului omenesc, devotându-ne păzirii, păstrării și apărării unității Bisericii, aluatul cel bun al umanității chemate la răscumpărare, turma cea mică și prigonită a lui Hristos, Împăratul și Domnul. Mică, dar glorioasă, acum în primejdii și prigoană, dar în Ziua Domnului, în slavă și cinste: „*Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă Împărăția*” (Luca 12, 32). Și va veni și Ziua aceea Mare, când toți cei aleși ai lui Hristos se vor bucura, la sfârșitul tuturor chinurilor și al îndelungatei lor răbdări: „*ci în acele zile, după necazul acela, soarele se va întunece și luna nu-și va mai da lumina ei. Și stelele vor cădea din cer și puterile care sunt în ceruri se vor clătina. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere multă și cu slavă. Și atunci El va trimite pe îngeri și va aduna pe aleșii Săi din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului*” (Marcu 13, 24-27). Până ce se vor întâmpla toate cele prorocite de Domnul, El, Cel răstignit pentru noi oamenii și a noastră mântuire, Cel înviat a treia zi din morți, Cel ce S-a jertfit pe Sine pentru noi, El, Cel fără de păcat, născut din veci din Tatăl, fără de maică, după firea dumnezeiască, iar la plinirea vremii din Fecioara Născătoare de Dumnezeu, fără de tată, după firea omenească, El, Păstorul și Mielul, „*aducând o singură jertfă pentru păcate, a șezut în vecii vecilor de-a dreapta lui Dumnezeu și așteaptă până ce vrăjmașii Lui vor fi puși așternut picioarelor Lui. Căci, printr-o singură jertfă adusă, a adus la veșnică desăvârșire pe cei ce se sfințesc*” (Evrei 10, 12-14).

Preaiubiți frați și surori în
Hristos Domnul,

Așa au viețuit în lume și s-au luptat în războiul cel nevăzut și toți părinții, și frații noștri, maicile și surorile noastre dinainte de noi, care odihnesc aici și pretutindeni, în așteptarea învierii celor adormiți, în nădejdea propriei lor învieri și a întregului neam adormit. Și ei, cei de mai înainte, și noi, cei de astăzi, precum și cei care vor mai veni după noi, atât cât va mai ține Dumnezeu lumea, suntem cu toții „*seminție aleasă, preoție împărătească, neam sfânt*”, noi suntem poporul „*agonisit de Dumnezeu*” pentru a vesti „*în lume bunătățile Celui ce ne-a chemat din întuneric la lumina Sa cea minunată*”, cei ce odinioară nu eram popor, iar acum suntem „*poporul lui Dumnezeu*”, cei ce odinioară n-aveam parte de milă, iar acum suntem miluiți (I Petru 2, 9-10), fiecare dintre noi, fiind cucerit de Hristos pentru Împărăția cerurilor, și fiecare creștin, aflând mângăritarul „*de mult preț, s-a dus, a vândut toate câte avea și l-a cumpărat*” (Matei 13, 46). Dar comoara ascunsă în inimile noastre așteaptă multă responsabilitate din parte-ne, pofitiți

de Apostolul neamurilor, la fel cum altădată le scria celor din Corint: „*curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frământătură nouă, precum și sunteți fără aluat; căci Paștile nostru, Hristos, S-a jertfit pentru noi. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al viclesugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului*” (I Corinteni 5, 7-8). Așa și noi să ne aducem aminte mereu de cuvintele sfinte ale Cuvântului veșnic al Tatălui, Paștile nostru, Hristos Iisus Domnul, Care le atrăgea atenția învățăcelilor Săi, și prin ei și nouă, celor de acum, „*că cei ce se socotesc cârmuitori ai neamurilor domnesc peste ele și cei mai mari ai lor le stăpânesc. Dar între voi nu trebuie să fie așa, ci care va vrea să fie mare între voi, să fie slujitor al vostru; și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă. Că și Fiul Omului n-a venit ca să l se slujească, ci ca El să slujească și să-și dea sufletul răscumpărare pentru mulți*” (Marcu 10, 42-45).

Responsabilitate uriașă ne incumbă celor ce ne numim cu numele lui Hristos Mântuitorul, pentru păzirea unității Bisericii și a buneii rânduieli moștenite de la înaintașii noștri în credință, „*pentru că Dumnezeu nu este al neorânduiei, ci al păcii*” (I Corinteni 14, 33). O luptă spirituală pe care să o purtăm cu curaj duhovnicesc, fără teamă, știut fiind că „*în iubire nu este frică, ci iubirea desăvârșită alungă frica, pentru că frica are cu sine pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvârșit în iubire*” (I Ioan 4, 18). Și cum am putea să ne temem, când „*Dumnezeu Și-a ales pe cele bune ale lumii ca să rușineze pe cei înțelepți; Dumnezeu Și-a ales pe cele slabe ale lumii ca să le rușineze pe cele tari; Dumnezeu Și-a ales pe cele de neam de jos ale lumii, pe cele nebăgate în seamă, pe cele ce nu sunt, ca să nimicească pe cele ce sunt, ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu*” (I Corinteni 1, 27-29). Deoarece noi, creștinii, suntem socotiți nebuni de lumea care nu crede, slabi și prigoniți de cei ce se cred tari și cu drept de viață și de moarte asupra aproapelui, de neam de jos, nebăgați în seamă, marginalizați, izgoniți din cetate la periferia lumii, stigmatizați de puternicii lumii păcatului, care ne-ar vrea nimiciți cu totul de pe fața pământului, altul este planul lui Dumnezeu pentru noi, cei „*cumpărați cu preț*” (I Corinteni 6, 20), și încă ce preț! Scump Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, vărsat pe Crucea de pe Golgota, spre iertarea păcatelor noastre.

Și pentru că și noi, păstorii de suflete, avem o și mai mare datorie de a veghea și a priveghea la păstrarea unității Bisericii, vă îndemnăm să nu vă tulburați și să nu vă întristați, ci să „*stați tari în credință*”, noi fiind „*împreună-lucrători ai bucuriei voastre*” (II Corinteni 1, 24), urmând îndemnul Sfântului Apostol Pavel către fiul său duhovnicesc și ucenicul lui iubit, Timotei: „*luptă-te lupta cea bună a credinței, cucerește viața veșnică la care ai fost chemat și pentru care ai dat bună mărturie înaintea multor martori*” (I Timotei 6, 12). Să ne rugăm, așadar, pentru pace și unitate, în Biserică și în lume, neuitând că Dumnezeu nu ridică ziduri, nici bariere, nici obstacole, între oameni, ci ne cheamă pe toți la bună înțelegere și înțeleaptă împreună-viețuire. Să nu uităm cuvântul Păstorului și Mielului, Arhiereul veșnic Hristos, Mirele Bisericii și Învățătorul nostru: „*am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta. Și pe acelea trebuie să le aduc, și vor auzi glasul Meu, și va fi o turmă și un păstor*” (Ioan 10, 16). Să nu ridicăm noi obstacole și ziduri între noi, bariere și frontiere, ci să rămânem credincioși civilizației căreia îi aparținem: a păcii și a dialogului, iar nu a confruntărilor și urii, într-un gând fiind cu laureatul Premiului Nobel pentru Pace din anul 1952, pastorul Albert Schweitzer, teolog, muzician, filosof și medic: „*În epoca noastră, în care violența, sub masca minciunii, ocupă, mai amenințătoare ca niciodată, tronul lumii, nu rămân mai puțin convinși că adevărul, iubirea, spiritul pacifist, blândețea, bunătatea sunt puteri superioare oricărei puteri. Lor le va aparține lumea...*” (Albert Schweitzer, *Souvenirs de mon enfance*, Paris, Albin Michel, 2015, 140 p., p. 130-131.) Nu sunt acestea – adevărul, iubirea, spiritul pacifist, blândețea, bunătatea – valorile Evangheliei, emblema creștinilor, semnele noastre de identificare în orizontul nevăzut, în lumina bunătății lui Dumnezeu? Căruia îi aparține și ultimul cuvânt. A Lui este lumea și biruința. A Domnului Hristos, biruitorul morții. Hristos Invincibilul!

† **ANDREI,**
Episcopul
Covasnei și
Harghitei

Domnul nostru Iisus Hristos a propovăduit, timp de trei ani și jumătate, cuvântul Evangheliei Sale, săvârșind multe fapte și minuni, care au uimit pe cei care l-au văzut și l-au auzit. Mulți dintre cei care l-au auzit doreau să-L urmeze, simțind o deosebită plăcere în a-L asculta. Între cei care L-au ascultat și s-au bucurat de minunile pe care le-a săvârșit au fost și cei cărora Domnul Iisus le-a făcut mult bine. I-a tămăduit de boli, le-a redat vederea și a izgonit duhurile necurate din cei îndrăciți. Toate minunile le-a săvârșit Fiul lui Dumnezeu din dragoste față de oameni.

Cei asupra cărora Mântuitorul Iisus Hristos S-a milostivit s-au bucurat nespuse de mult, au fost plini de mulțumire, nu le-a mai trebuit nimic pe pământ, au stat alături de El și l-au urmat în permanență. Din Sfintele Evanghelii aflăm că au fost puțini aceia care au plecat de lângă El după ce s-au vindecat. Au mers la casele lor numai aceia cărora Iisus Hristos le-a spus: „Întoarce-te la casa ta și spune cât bine ți-a făcut ție Dumnezeu” (Luca 8, 39).

Numărul celor care doreau să fie în permanență cu Mântuitorul Hristos a fost foarte mare. Ca martori ai unor momente trăite în preajma lui Hristos, mărturiseau ceea ce au auzit cu urechile lor și ceea ce au văzut cu ochii lor. Sfintele Evanghelii vorbesc numai despre o parte din minunile pe care le-a săvârșit Domnul Hristos. Este important ca cineva să poată prezenta în scris ceea ce a spus și a săvârșit El. În acest sens, Sfântul Ioan Evanghelistul ne precizează: „Dacă s-ar fi scris toate câte a făcut și învățat Iisus Hristos, nici în lumea aceasta n-ar încăpea cărțile care s-ar fi scris” (Ioan 21, 25).

Iubiți frați și surori în Domnul,

Pentru că suntem în Noaptea Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, se cuvine să cugetăm acum la o persoană care L-a urmat pe El tot timpul și căreia i s-a arătat după Înviere. Este vorba despre Maria din Magdala, galileancă de neam.

Despre această femeie mironosiță, Sfântul Ioan Evanghelistul ne spune că a fost îndrăcită și că Domnul Hristos scosese din ea șapte diavoli. Înțelegem că ea a fost rău chinuită. Nici unul dintre noi, slujitori și credincioși, nu putem înțelege suferința mare prin care trece o persoană stăpânită de diavolul.

Dacă încercăm să înțelegem binele pe care Domnul Hristos l-a făcut Mariei Magdalene, putem să deducem bucuria ei imensă când a primit tămăduirea. Cuvintele ei de mulțumire erau neputincioase. Minunea aceasta și cuvântul Evangheliei au determinat-o să fie în permanență în apropierea Mântuitorului Iisus Hristos. A rămas îndurerată la prinderea, pătımirea și răstignirea Mântuitorului, împreună cu Cecioara Maria și cu Sfântul Ioan Evanghelistul. Aceștia L-au plâns, aceștia au suferit, dar tot aceștia s-au bucurat după aceea văzându-L înviat din morți.

Prima persoană care s-a bucurat să-l vadă pe Hristos înviat a fost Maria Magdalene. Sfântul Ioan Evanghelistul ne relatează dialogul dintre îngeri și Maria Magdalene: „Femeie de ce plângi? Ea le-a zis: Pentru că L-au luat pe Domnul și nu știu unde L-au pus” (Ioan 20, 13).

Ceilalți trei Sfinți Evangheliști o menționează în primul rând pe Maria Magdalene alături de alte femei care purtau de grijă să procure miresme și să meargă cu ele la mormânt. Ele au pregătit miresme ca să ungă, conform

tradiției, trupul lui Iisus cel așezat în mormânt. Trăiau în același timp sentimentele de neliniște și frământare, grija și frica au pus stăpânire pe sufletele lor mult îndurerate. Își făceau probleme și se întrebau cine le va prăvăli piatra de la gura mormântului. Curajoasă, Maria merge înaintea femeilor mironosițe la locul de îngropare; dorea să fie acolo, mai aproape de Hristos.

În timp ce ele mergeau spre mormânt, a avut loc Învieria, iar oamenii au simțit cu toți cutremurul. Soldații în timpul acestui cutremur au căzut cu toții cu fețele la pământ, iar un înger s-a coborât din cer și a dat la o parte piatra care era la ușa mormântului. Unii dintre păzitorii Sfântului Mormânt au mers la arhierii, anunțându-i despre toate aceste lucruri minunate (Matei 28, 1-11).

Maria Magdalena, care a ajuns prima la mormânt, a văzut piatra răsturnată, n-a mai așteptat pe celelalte mironosițe, a mers să spună în primul rând Sfinților Apostoli cele întâmplate. A alergat și i-a găsit pe Petru și pe Ioan.

Suferința din inima ei crescuse, era convinsă că cineva

a profanat mormântul și l-a luat pe binefăcătorul ei, Iisus Hristos. Împreună cu cei doi Apostoli, Petru și Ioan, se îndreaptă spre mormânt. Este evident că aceștia au putut alerga mai repede decât ea. Primul care a ajuns a fost Sfântul Evanghelist Ioan, care a văzut piatra răsturnată de la ușa mormântului, dar nu a intrat – fricosul! A venit și Sfântul Apostol Petru și el a intrat în mormânt (Ioan 20, 6). Ajunsese și Maria Magdalena.

Sfinții Apostoli au văzut cele întâmplate, însă înmărmuriți, au plecat pentru că nu înțelegeau Scriptura, „că Iisus trebuia să învieze din morți” (Ioan 20, 9). Chiar dacă Învățătorul le vorbise despre Învieria Fiului Omului ei nu au înțeles nimic din aceasta, căci cuvântul acesta era ascuns pentru ei. Așadar, speriați, Apostolii pleacă.

Maria Magdalena nu mai avea unde să meargă. Stătea acolo cu inima sfâșiată de durere, istovită de puteri, și plângea privind mormântul gol. I s-au arătat doi îngeri care au întrebat-o: „Femeie de ce plângi? Iar ea răspunde: Au luat pe Domnul și nu știu unde L-au pus” (Ioan 20, 13). Fără ca ea să observe, în locul celor doi îngeri apare Domnul Iisus Hristos. Este prima arătare a Sa după Înviere. El i se arată acestei femei din care scosese șapte diavoli și începe să-i vorbească. Ea a considerat că vorbește cu un grădinar, cu un om pământean. Probabil din cauza

PRAZNICUL ÎNVIERII – MARTORI ȘI MĂRTURISITORI

ochilor împăienjeniți de lacrimi, datorită oboselii și stării sufletești, nu-l recunoaște pe Învățătorul. Cum am putea noi să descriem și să prezentăm starea ei sufletească? Pe de o parte, să vadă în fața ei îngeri, să dialogheze cu ei, iar pe de alta, să nu-i dispară starea aceea de durere. Când constată că are în fața ei un pământean, devine mai lucidă, și cuvintele ei se transformă în rugămintă: „Doamne, dacă Tu L-ai dus de aici, spune-mi unde l-ai pus, iar eu Îl voi lua” (Ioan 20, 15). Atunci Domnul Iisus o strigă pe nume: „Maria!” (Ioan 20, 16), și de data aceasta urechile unui trup istovit și ale unei inimi sfâșiate recunosc vocea lui Iisus.

Vedeți, fraților și surorilor?

Ce rol mare are comunicarea. Maria Magdalena Îl recunoaște într-o clipă, I se închină, și chiar mai mult, I se adresează cu cuvântul „*Rabuni!*”, cuvânt care denotă o apropiere.

În momentele acelea, cuprinsă de bucurie, ea se apropie de Iisus, Îi cade în genunchi și dorește să-i cuprindă picioarele, însă Domnul o oprește spunându-i: „Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu.” (Ioan 20, 17)

O bucurie imensă i-a cuprins inima Mariei din Magdala, nu mai putea nici să vorbească. Domnul Iisus îi încredințează misiunea să binevestească ucenicilor: „Mergi la frații mei și spune-le: Mă voi sui la Tatăl Meu și la Tatăl vostru, la Dumnezeu meu și la Dumnezeu vostru” (Ioan 20, 17). Având în vedere zelul misionar cu care Maria Magdalena l-a mărturisit până la sfârșitul vieții pe Hristos cel Înviat a treia zi din morți, Biserica Ortodoxă a numit-o întocmai cu Apostolii.

Iubiții mei frați și surori întru Domnul,

Se cuvine ca și noi, fiii Bisericii Ortodoxe Române, să trăim cât de intens bucuria Învierii, așa cum a trăit-o Maria Magdalena, pe care o prăznuim la data de 22 iulie. Cu toții suntem îndatorați, tineri și vârstnici, să devenim mărturisitori ai Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, să mărturisim dumnezeirea Lui, că El a fost fără de păcat. Nimeni să nu săvârșească glume sau să ia în râs cele sfinte. Învățătura Bisericii noastre ne spune: „Să nu iei numele Domnului, Dumnezeului tău, în deșert, că nu va lăsa Domnul nepedepsit pe cel ce ia în deșert numele Lui” (Ieșire 20, 7).

Nimeni dintre noi să nu se rușineze a-L mărturisi pe Hristos, căci El ne-a spus: „Oricine se va rușina de Mine în acest neam de oameni păcătoși și desfrânat și eu mă voi rușina de El înaintea Tatălui Meu” (Matei 10, 33).

Fiecare credincios care a participat la Sfânta Liturghie să mărturisească cele auzite și să spună tuturor celor din casă că *Hristos a înviat!*

Nimeni să nu deznădăduiască, așa cum nici femeile mironosițe nu au deznădăduit, pentru că spusele lor despre Înviere li s-au părut oamenilor ca o aiureală, o minciună. Entuziasmul Mariei din Magdala să fie și entuziasmul nostru. Nu putem să-L mărturisim pe Hristos cel Înviat dacă nu-L urmăm așa cum L-a urmat ea. Să avem grijă permanentă de a ne ruga Lui, să-L preamărim prin faptele noastre de dragoste frățească, românească și ortodoxă, având în inimi pe toți frații noștri creați de Dumnezeu pe fața pământului, îngăduindu-ne unii pe alții și sfătuindu-ne cu înțelepciune la săvârșirea faptelor bune. Să împlinim testamentul Sfântului Andrei, Mitropolitul Ardealului: „Fiți pe pace, aveți-vă bine și nu vă sfădiți!”

Așa vom fi făcători de pace, devenind *fii ai lui Dumnezeu* (Matei 8, 9), rugându-ne și cultivând pacea între noi, între popoare, și pacea cu Dumnezeu Atoatecreatorul.

Închei aceste gânduri dorindu-vă ca bucuriile să sporească în sufletele fiecăruia dintre frații voastre, acum și în vecii vecilor. Amin.

FERICIREA DE A TE ȘTI „CANDIDAT” LA ÎNVIERE – de la izgonirea lui Adam din Rai la izgonirea lui Dumnezeu de pe Pământ

Iubiți credincioși,

După șapte săptămâni de post, de pregătire, de înnoire lăuntrică, am ajuns în marea zi a Învierii. Astăzi s-a reparat greșeala lui Adam, astăzi s-au anulat efectele păcatului său, astăzi ființa noastră se regenerează. Întreaga creație se umple de entuziasm și de dinamism.

De marile sărbători, noi ne urăm unii altora: *Sărbători fericite!* Și – cu adevărat – ele devin astfel, dacă Dumnezeu este prezent în inima noastră; devin zile de pace, de bucurie, de liniște, de odihnă, de prosperitate, de savurare a bucuriei de a trăi, atât cât este posibil oamenilor pe pământ. Sărbătorile constelează calendarul anual și sunt așteptate cu drag de către fiecare dintre noi; de sărbători, putem fi mai fericiți mai mult decât oricând.

Dar, de când ne știm noi, fiecare în parte, am fost fericiți

pe deplin, vreodată, total, complet? Dar dacă nu am gustat niciodată fericirea deplină, totală și definitivă, de unde știm că ea există? Ei bine, ea este impregnată în inconștientul colectiv și individual de Însuși Dumnezeu, este cimentată în adâncurile ființei noastre de Creatorul Care ne-a creat pentru fericire. Doar că, prin Adam, noi, omenirea întreagă, am preferat să facem un mare ocol până să ajungem unde ne-a destinat Creatorul; iar ocolul acesta se numește experiența răului și a suferinței.

Praznicul de astăzi ne invită la o călătorie în trecut, în timpuri imemorabile, la o panoramă de excepție: la Adam cel din Rai, când omul era fericit fără să știe aceasta, fără să-și dea

seama de propria fericire. Era o fericire neasumată, primită gratuit, dar pe care el nu prea punea preț (așa cum fac copiii care primesc totul de la părinți fără să știe cu ce trudă se obține tot ceea ce ei primesc, distrugând astfel, cu ușurință, munca părinților). De aceea, ne întrebăm astăzi: **Poate fi fericirea pe deplin fericire, dacă nu e conștientizată?** De asemenea, ne mai întrebăm: Este Pământul de astăzi un spațiu propice pentru a ne construi fericirea? Dacă aici totul este perisabil, finit, vulnerabil, putem fi fericiți pe termen lung? Fericirea de aici nu este, oare, doar una potențială? Sau, pentru a fi fericiți, avem nevoie de o eternitate pe care doar Dumnezeu ne-o poate furniza?

Iubiți frați și surori,

Astăzi, în marea zi a Învierii, ne întrebăm, retoric, privind la realitățile lumii noastre secularizate: La începutul istoriei, după căderea în păcat, doar Adam a fost izgonit din Rai sau și Dumnezeu a fost izgonit de pe Pământ? Nu cumva atunci a avut loc o mare despărțire, la comanda omului, și lucrurile s-au separat pe termen lung, omul poruncindu-l lui Dumnezeu să plece de pe Pământ, ca el să-și poată construi o lume după bunul plac, o fericire originală, după cum considera el că este mai bine? Așa că **am construit o civilizație din care Dumnezeu este exclus**, ca și cum El ar fi cel mai mare vrăjmaș al omului.

În spațiul public, cel mai adesea nu se vrea nici măcar să se pomenească de El, căci provoacă alergie multora (anume acelor creștini doar de formă, exteriori, formali).

Dar cum este o lume construită fără Dumnezeu? Constatăm că este una foarte tristă, decadentă, scurtă, pasageră, meteorică, trecătoare... De aceea, noi, cei care mergem des la Biserică, încercăm să ne construim o lume „cu” Dumnezeu, dobândind, prin credință, iubire și revărsându-o către semenii noștri. La întrebarea: „E Pământul din care L-am alungat pe Dumnezeu un paradis, un spațiu propice pentru fericirea individuală?” ar trebui să ne răspundem fiecare în parte, în funcție de constatările făcute personal până acum. Vom vedea, așadar, că am ajuns în situația în care nici măcar nu ne mai este clar ce ne-ar putea face fericiți.

Ce a pus oare Dumnezeu în Raiul din lumea de dincolo, în Paradisul construit pentru noi, ca să ne

face fericiți? Care va fi fost ingredientul principal? La aceste întrebări ne răspund sihaștrii, adică isihăștii: Iubire! Iar Andrei Pleșu completează: „Iubire din belșug, pe orizontală și pe verticală, centrifugal și centripet! În toate direcțiile și din toate părțile, numai iubire, primită și dăruită, revărsată și adunată, fermentată în sine și cheltuită în jur cu mărinimie, din belșug, căci ea e sursă de fericire pentru fiecare”. Noi devenim fericiți când constatăm că suntem iubiți și când noi înșine avem puterea să iubim! Și ce e iubirea? Har din belșug, dăruire de sine cu nemiluita, energie a bucuriei interioare: „Întinsu-Ți-ai palmele și ai împreunat cele depărtate de demult; iar, cu înfășurarea giulgiului, Mântuitorule, ai dezlegat pe cei legați, fericindu-i!” (fragment din *Slujba Învierii*).

Drept-măritorilor creștini,

Tot astăzi se cuvine să ne întrebăm: De ce Dumnezeu i-a oprit pe Adam și pe Eva să mănânce dintr-un anumit pom? Ce semnifică această interdicție? Nu este ea, oare, illogică și răutăcioasă? Vom răspunde însă că **Adam avea nevoie de ea ca să se exerseze în libertate**; nu poți defini libertatea (și nici să o exerciți) decât în raport cu niște limite. Cum îmi identific grădina? Printr-o limitare față de a altuia, construind un gard. Libertatea face parte din definiția lui Dumnezeu, iar omul, fiind făcut după chipul

† GURIE,
Episcopul
Devei și
Hunedoarei

Lui, este înzestrat și el cu libertate. Deci **libertatea face parte din definiția omului!**

Ce libertate ar fi avut Adam în Rai, dacă Dumnezeu nu-l lăsa o perioadă într-o păruță intimă? Sau cum ar fi putut el altfel să nu asculte de porunca nemâncării din Pom? Dar Dumnezeu a pus un preț colosal pe libertatea lui Adam, valoarea care îl face egalul lui Dumnezeu; iar Adam, crezând că Dumnezeu este absent, la sugestia diavolului, a căzut, călcând porunca! Atunci s-a produs catastrofa.

De atunci și până astăzi, Dumnezeu nu mai este evident în materie: Îl văd doar cei care trag perdeaua

(cortina) grea și groasă a aparenței și privesc dincolo de materie. Ceilalți, care refuză acest efort, nu-L văd pe Dumnezeu, ba chiar proclamă că El nici măcar nu există, că nu există nimeni și nimic mai presus de materie, de timp, de spațiu, de carnal, de propriul „eu”. Adam a hotărât pentru noi aceasta și, odată cu el, fiecare dintre noi în parte. Adam este alter-egoul nostru cel mai profund, sinele cel mai adânc, paradigma noastră de acțiune și de reacție.

Fiecare dintre noi suntem un mic Adam, care repetă, pe cont propriu, la mii de ani distanță, experiența căderii, de lepădare de Dumnezeu și apoi de căutare cu nesaț a Lui. Deci, fiecare repetăm căderea lui Adam pe

cont propriu! **Aceasta este libertatea: să vrei să ajungi cel ce ai fost destinat să fii.** Adică, fericit! Fără acest exercițiu nu înțelegi ce este libertatea și care este prețul ei. Părintele Alexander Schmemmann spunea că lumea iluministă și post-iluministă este o neîncetată cădere a lui Adam și a Evei. Iar Părintele Dumitru Stăniloae spunea, la fel de adânc, că „timpul (și întreaga istorie) este distanța dintre chemarea lui Dumnezeu și decizia omului de a răspunde pozitiv la această chemare”. Așadar, definiția lui Dumnezeu și a omului este libertatea și dragostea, în proporție permanent complementară. „Înnoiești pe pământeni, Ziditorule, făcându-Te pământean” (fragment din *Slujba Învierii*).

Iubiți fii întru Hristos,

Se poate genera un dezastru de pe urma unei mâncări greșite? Noi înșine, de-a lungul Postului Mare, am încercat să trăim așa precum trebuia să trăiască Adam în Eden, înainte de păcat: consumând doar fructe și verdețuri. Am evitat orice mâncare ce presupunea vărsarea de sânge. Dumnezeu n-a vrut ca noi să trăim omorând. Doar după cădere lucrurile s-au schimbat. Astăzi avem sute și sute de prescripții religioase; Adam avea doar una singură.

(continuare în p. 6)

FERICIREA DE A TE ȘTI „CANDIDAT” LA ÎNVIERE – de la izgonirea lui Adam din Rai la izgonirea lui Dumnezeu de pe Pământ

(urmare din p. 5)

În acea poruncă era concentrată întreaga Lege; de aceea, călcarea ei a însemnat călcarea tuturor poruncilor ramificate din aceasta.

Adam a făcut cel dintâi ceea ce facem noi în mod repetat: **a conceput libertatea doar ca pe exercițiu al răzvrătirii, al nesupunerii, al negării lui Dumnezeu ca Entitate Superioară, Care are dreptul să formuleze reguli și are competența să ne călăuzească spre fericire.** Și de câte ori nu vedem astăzi adolescenți în aceeași situație, revoltându-se și spunând unui adult: *Cine ești tu, să îmi spui ce să fac? Cine te crezi, ca să îmi comanzi mie?* Adam nu a dorit să mai fie un Dumnezeu deasupra lui, spre a putea fi el însuși un mic „dumnezeu”; și, izgonindu-L pe Dumnezeu de pe Pământ, s-a făcut pe sine un mic „dumnezeu” aici, în materie. Dar am văzut ce soartă a avut această lume aflată sub conducerea lui Adam cel căzut, auto-proclamat „Dumnezeu” atotștiutor și omnicompetent.

Adam a optat **să ne trăim toată viața în exterioritate față de Dumnezeu.** Am devenit exteriori față de Dumnezeu și față de noi înșine. Doar prin rugăciune ne vom regăsi adâncurile și le vom înțelege: „Când va veni Domnul, va lumina cele ascunse ale întinericului și va vădi cugetările cele din adânc ale inimilor” (I Corinteni 4, 5).

lubiți fii sufletești,

După cum ați observat, la trei realități face trimitere acest mesaj pastoral cu prilejul Sfetelor Paști: la **libertate**, la **dragoste** și la **fericire**. După fericire fugim din clipa zămislirii și până la mormânt, dar arareori o găsim și o trăim cu adevărat! Ea vine din corecta proporționare a primelor două, se naște dintr-un dozaj inteligent al lor. Cu mintea, cognitiv, știm despre ce este vorba; inima, rațiunea ne dau de înțeles ceva, însă experiența reală, totală și definitivă a ei nu am avut-o.

Dar, dacă nu ar exista, de unde ar ști ființa noastră de ea? Horea Roman Patapievic se întreabă: „Cine a putut pune în noi apetitul de ceva ce nu există? Noi, care suntem un mic calculator înzestrat cu conștiință de sine, nu putem fi programați spre ceva inexistent”. Iar învățătura Bisericii este aceea că **fericirea vine în viața noastră când iubim**

și când constatăm că suntem iubiți. Doar iubirea ne poate face fericiți. Iar Praznicul Învierii este momentul unui nou început în viața noastră, de regenerare a iubirii în familie, la locul de muncă, în societate.

„O, minune nouă! O, bunătate și iubire! O, nespūsă răbdare! Că de bunăvoie se pecetluiește, sub pământ, Cel Ce locuiește în înălțime și este hulit Dumnezeu ca un înșelător. Pe Care, tineri, binecuvântați-L, popoare, preaînălțați-L, neamuri, ascultați-L, întru toți vecii!” (fragment din *Slujba Învierii*).

lubiți creștini hunedoreni,

Dumnezeu Însuși ne iubește pe fiecare dintre noi; și El vrea atât fericirea omenirii întregi, cât și a fiecărui om în parte. Dar, pentru a simți fiecare dintre noi aceasta, pe cont propriu, este nevoie de rugăciune. Altfel, vom percepe doctrina creștină drept teorie, sistem axiologic, filosofie de viață, iar nu ca pe o respirație a vieții, un mod de viețuire, o vibrație a lui Dumnezeu în noi.

Rugăciunea individuală înseamnă timp dăruit pentru a constata că El ne iubește pe noi personal. Avem nevoie, pentru sănătatea noastră psiho-fizică, de această certitudine individuală, generatoare de vitalitate și de confort lăuntric. Inima, sediul iubirii, este sub coastă, de aceea slujba Învierii o invocă: „Ieșind, Ziditorul meu, din aceea care nu știe de bărbat și fiind **împuns cu sulița în coastă, tot din coastă** ai făcut înnoire Evei, făcându-Te Adam, adormindu-l, mai presus de fire, cu somn făcător de viață, ridicând viață din somn, ca un Atotputernic”.

lubiții mei fii sufletești,

Dincolo este viața cea adevărată, viața care se merită cu adevărat să fie trăită. Existența noastră integrală este asemenea unei cărți. Iar această viață este doar prefața cărții, cartea fiind fără de sfârșit, pentru că nici Dumnezeu nu are sfârșit. Și cine a intrat odată în contact cu El nu mai are sfârșit, nu se mai termină.

Acum, când „prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începutul altei vieți, veșnice, să sălțăm, lăudând pe Pricinitorul, Cel Unul binecuvântat, Dumnezeul părinților noștri, și preaslăvit!” (fragment din *Slujba Învierii*).

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI – 2017

(urmare din p. 1)

Cel Atotputernic și Atotștiutor, Care șade pe tronul mării Sale, a realizat pentru noi cea mai mare biruință din câte universul a văzut vreodată: ÎNVIEREA. Datorită Învierii lui Hristos, creștinul adevărat este un optimist pe vecie. Acesta știe că în lume sunt persoane rele, care voiesc războiul. Acesta mai știe că există lucruri rele, precum cancerul și scleroza multiplă, care subminează sănătatea biologică. Totuși, el nu-și pierde speranța, ci, în ciuda multor dificultăți, privește în sus, la Hristos, despre Care Sfântul Chiril al Alexandriei spune că, plecând la cer, „S-a așezat să împărătească iarăși dimpreună cu Tatăl”.

Dumnezeu este și rămâne încă supremul Cărmuitor al lumii Sale și nimeni și nimic nu-L poate învinge vreodată. Privind în sus cu încredere, noi putem primi adevărata perspectivă asupra vieții. Primejdii și amenințări vor exista întotdeauna. Doctorii vor continua să spună că urmează să ai parte de o operație riscantă. Politicienii vor continua să discute despre primejdia unui colaps economic. Prezi-cătorii sfârșitului lumii vor continua să vorbească despre venirea catastrofei nucleare. Dar noi, creștinii, nu ne pierdem speranța, pentru că Dumnezeu ne poartă de grijă dacă-L iubim și-L ascultăm. „El rămâne lângă noi până la ultima noastră suflare”, ne asigură Clement Alexandrinul.

Primii creștini aveau o credință exprimată prin viziunea lui Dumnezeu pe tronul Său. Ei erau încredințați că Fiul lui Dumnezeu poate să clatine Imperiul Roman și să schimbe fața istoriei. De-a lungul veacurilor, în care n-au lipsit prigoana și suferința, creștinii au înțeles că Mântuitorul înviat determină biruința adevărului și a dreptății în viața noastră, iar, „la a Doua slăvită Arătare, va fi și Se va proclama Dumnezeu și Împărat al întregii zidiri”, precum afirmă Sfântul Maxim Mărturisitorul. Atunci, în fața biruinței Sale finale, „I se va pleca tot genunchiul și toată limba-I va da slavă lui Dumnezeu” (Is. 45, 23).

lubiți credincioși,

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2017 drept *Anul omagial al sfintelor icoane, al iconarilor și al pictorilor bisericești*. Cinstirea sau venerarea icoanelor ne apără de idolatrie astăzi, când bunurile materiale, plăcerea, orgoliul, profitul și tehnologia sunt prioritare în viața omului contemporan, constituind o adevărată „închinare la idoli” (Col. 3, 5). Remediu în fața acestei nelegiuiri este, într-adevăr, icoana sfântă ce prezintă chipul omului în care locuiește harul lui Dumnezeu. Ea ne instruieste fără cuvinte și simpla ei vedere ne îndeamnă „să evităm cele rele și să râvnim virtuțile”, cum zice Sfântul Ioan Damaschin.

Dacă Hristos a înviat din morți și S-a înălțat întru slavă, să ne înălțăm inimile înspre „Împăratul împăraților” (Apoc. 17, 14). La aceasta ne îndeamnă îndeosebi icoana lui *Hristos Pantocrator*, ce tronează pe bolta centrală, descoperind faptul că El vine în Biserică, unde locuiește „până la sfârșitul veacului” (Mt. 28, 20). În ambianța ei sacramentală, Domnul lucrează ca Împărat al veacurilor sau al istoriei, dar și al veșniciei divine care irumpe acum și aici, sfințind și deschizând timpul spre orizontul infinit al eternității. Împăratul dumnezeiesc ne vede în durerea noastră, ca să ne susțină, și în păcatul nostru, ca să ne ierte. Important este să ne detașăm de zeitățile false ale lumii trecătoare, străduindu-ne a fi icoane vii ale Dumnezeului înviat și biruitor.

HRISTOS A ÎNVIAT!

Astăzi, când „toate s-au umplut de lumină: și cerul, și pământul, și cele de dedesubt”, devenim și noi purtători ai bucuriei Sfintei Învierii celei dătătoare de viață.

Această bucurie pascală să vă aducă prinos de mulțumire sufletească și alese împliniri duhovnicești.

REDACTOR-ŞEF:

Î.P.S. Dr. LAURENȚIU STREZA

COLEGIUL DE REDACȚIE

Senior-editori: Pr. Academician Mircea Păcurariu; Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan. **Secretar de redacție:** Dr. Emanuel Tăvală. **Membri:** Pr. Conf. Dr. Constantin Necula, Conf. Dr. Lucian Grozea, Diac. Dr. Ștefan L. Toma, Pr. Dr. Cristian Muntean, Pr. Dr. Vasile Gafton. **Responsabil ediție online:** Vicențiu-Dragoș Băsa.

ISSN 1223-8392

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se primesc pe adresa: Redacția „Telegraful Român”, 550179 – Sibiu, str. Mitropoliei, nr. 35; e-mail: telegrafulroman@yahoo.com. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL pentru anul 2017 este de 48 lei; cod IBAN RO34 RNCB 0227 0360 5879 0001. BCR Sibiu, str. Emil Cioran, nr. 1. Cod fiscal 44 79 403.

Tiparul executat la *Tipografia Șaguniana* – Sibiu